

על פי התורה אשר יורור

Yosrucha

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראוי מקומות עומק א דיני

הלכות שותפות ד
חיבים ואחריות זה לזה

THE DISTRIBUTION OF THIS CHOVERES HAS BEEN DEDICATED BY

MR. AND MRS. MEIR FUTERSAK

לזכות רפואה שלמה לכל חולין ישראל

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

קובץ מראי מקומות

עומקא דין

Compiled by the Bais HaVaad Halacha Center.

Project Editor: Rav Baruch Fried, Dayan at Bais HaVaad

For additional copies of this Kuntras, to sign up for Yorucha, or to obtain the Yorucha supplements (see back of booklet):

BAIS HAVAAD HALACHA CENTER

105 RIVER AVENUE, SUITE #301
LAKEWOOD, NJ 08701
1.888.485.VAAD(8223) | 732.232.1412
WWW.BAISHAVAAD.ORG/YORUCHA
YORUCHA@BAISHAVAAD.ORG

BAIS HAVAAD DIVISIONS

Business
Halacha
Services

Bais Din
& Dispute
Resolution

Zichron
Gershon Kollel
for Dayanu

Medical
Halacha
Center

Kehilla &
Bais Din Primacy
Initiative

Halachic Awareness
& Education

תוכן העניינים

שותפות חלק א' - יצרת השותפות

8	אם שותפות צריכה קריר קניין
16.....	חברה בערבון מוגבל [LLC]
20	בעלי מניות [Shareholders]
21	שותפות ע"י הכרח שווה
24	אם דמוקרטיה דינה כשותפות

שותפות חלק ב' - רוח והפסד

28	חלוקת רוחחים בשלא השקיעו בשווה
38.....	רוחחים שבאו ממוקם אחר
40	חלוקת הפסדים, ואם חלקו עליה יותר ממה שהשקיעו
46	הפסדים שבאו ממוקם אחר
47.....	ערבות שותף על חבירו בחובות והזקים

שותפות חלק ג' - הנהגת השותפות

54	שותף שעיוות בעסקו עם אחרים
59	השקיע לטור השותפות עבודה או שכירות
65	הציב ממון השותפות מהפסד
67	חלוקת דעתות בין השותפים

שותפות חלק ד' - חייבים ואחריות זה לזה

76	שמירת נכס' השותפות
78	שותף שעיוות בעסקו וגרם רוח או הפסד
85	שותף שעיוות במקום שמירה בבעליים
88	עיוות וגרם מניעת רוח
91	שבועת שותפים

In memory of

HARAV YOSEF GROSSMAN ZT"L
לע"נ הרב יוסף גROSSמן זצ"ל

LOWINGER FAMILY

ר' מאיר משה בן בונצון הלוי ז"ל • מינקא בת משה שמואל
ע"ה • ר' דוד בן ברוך בענדיט ז"ל • אללא בת משה דוד
ע"ה • ר' יונה בן יצחק ז"ל • מרים בת חיים ע"ה

**ARYEH WEISS
& FAMILY**

THE KUTOFF FAMILY
לע"נ ישראל לבן מרדכי ז"ל, ברכה
לאה בת אריה הליב ע"ה

**MR. HOWARD
ZUCKERMAN Z"L**
בצבי יעקב בן פנחס הורוה ז"ל
By his wife Mrs. Rosalyn Zuckerman

**BARRY LEBOVITS
& FAMILY**

QUESTIONS ON Partnerships & Corporations

Below are some practical scenarios that will apply to the material

1

Kinyanim

Q: Someone is planning on entering into a partnership with an associate of his. What should he do to ensure that the agreement will be halachically binding?

Q: What about writing? Does he need to put the agreement into writing, or is a verbal agreement sufficient?

2

Minhag

Q: If a partnership agreement is constructed in a manner that is not valid according to native halachah, but is in accordance with legal and customary norms, will halachah consider it valid under the principle of minhag mevatel halachah?

Q: What about the principle of dina d'malchusa dina? Would that be a basis for accepting a partnership agreement that would not otherwise be halachically valid?

4

Corporations

Q: Does halachah recognize the modern concept of a corporation as a separate legal entity? If someone owns shares in a company, is he considered an owner of the corporate assets with respect to the halachos of chametz on Pesach, ribbis, and melachah on Shabbos?

Q: Does the size of the shareholder's stake matter? Are there differences between small positions in a company, and large ones that convey some level of influence and control over the company?

3

Automatic Partnerships

Q: A new housing development needs utility lines run to it. Can homeowners compel each other to share the costs, or can some of them decline and freeload off those owners who choose to pay for it?

Q: Are there differences between various sorts of utilities? What if some homeowners claim that they are not interested in certain ones, such as internet connectivity?

Join BHD and receive a 3-5 minute video post derived from the current Yorucha topic.

JOIN “BUSINESS HALACHA DAILY” TODAY!

For answers to these questions, and for more Q&A topics like these, visit baishavaad.org/daily
To sign up to the Business Halacha Daily WhatsApp group messages 732.232.1412

PARTNERSHIPS & CORPORATIONS

Sugya Introduction

Concepts that will be discussed in the coming four-week Sugya.

1. PARTNERSHIP CREATION

Kinyan and Davar Shelo Ba L'Olam In general, a *kinyan* (formal solemnization of an agreement) is required to bind parties to an agreement they reach, and one cannot sell assets that do not yet exist or that one does not yet own. The *poskim* debate whether these rules apply to partnership agreements.

Automatic Partnerships *Halachah* has the concept of an automatic partnership, where several individuals who clearly share a common need may compel each other toward joint expenditure in that direction.

Corporations *Poskim* of the past two centuries debate the halachic status of modern corporations: are they treated merely as particular sorts of partnerships, or does *halachah* recognize the modern legal concept of a separate legal entity?

2. PROFITS AND LOSSES

This section considers the rules governing the allocation of profits and losses among the members of a partnership. *Halachah* distinguishes between profits and losses, and between profits and losses realized through normal business operations as opposed to those caused by theft and damage. The standard halachic rules are defaults, but partners may, and typically will, make their own arrangements.

This section also discusses the rules governing partners' responsibilities for business debts contracted by other partners, and the consequences of criminal and sinful conduct by an individual partner.

3. OPERATIONS

Operational Guidelines The *halachah* recognizes a number of different sources of rules governing partnership operations: explicit agreements, prevailing custom, objectively determined best practice, expert opinion, and the preference of the majority of the partners.

Deviation from Partnership Norms and Rules The general halachic rule is that an agent (*shaliach*) who deviates from his instructions or exceeds their scope loses his authority to act on behalf of his principal. The *acharonim* debate whether this applies to partners who act outside the authority granted to them by partnership rules.

Unstipulated Contributions The *halachah* grants partners certain rights to compensation for unstipulated contributions of goods and services that they unilaterally choose to make to the business.

Presumption of Dedication There is a presumption of dedication that beneficial actions taken with regard to partnership interests are taken on behalf of the partnership as a whole, and are not directed toward the acting partner's individual interest, unless he explicitly asserts otherwise at the time.

4. MUTUAL LIABILITY

Partners as Bailees, Tortfeasors, and Borrowers Partners are considered mutual bailees (*shomrim*), and certain aspects of their mutual liability are thus governed by the laws of bailees. Some *acharonim* maintain that in certain cases of deviation from partnership rules, the deviating partner will be additionally liable as a tortfeasor (*mazik*) or as a borrower (who has borrowed partnership assets for himself and remains liable until the assets are repaid).

Indirect Causation and Loss of Anticipated Revenue Many *acharonim* maintain that a partner whose improper actions cause the partnership a loss is liable even for indirect causation (*grama*) and mere loss of anticipated revenue (*menias ha'revach*), although these positions are not universally accepted.

The Partner's Oath This section also discusses some of the basic rules of the oath that partners may demand of each other in denial of any embezzlement or improper accounting of partnership assets.

* Additional Note

It is ironic that while "partnership" is one of the very few halachic concepts that has not one but two perakim in shas named for it, it is at the same time, despite its practical importance, one of the least systematically and comprehensively discussed civil law topics in shas. The body of halachah on the topic thus consists largely of several miscellaneous sugyos and the commentaries thereto; much more comprehensive discussion by the Rambam, Tur, and Shulchan Aruch and their commentaries, drawing heavily on halachic principles established in other contexts such as the laws of kinyanim, employees, and bailees; and numerous important responsa of the acharonim.

חלק ד' חיבים ואחריות זה לזו

תוכן העניינים

• שמירת נכסיו השותפות	76
• שותף שעיוות בעסקו וארם רוח או הפסד	78
• שותף שעיוות במקום שמירה בבעליים.....	85
• עיוות וארם מניעת רוח.....	88
• שבועת שותפים	91

ח ה' השופטין כי שומרי שכר הון שם נגנבו או נאבד מהשותפות ברשות אחד

6) תוספת מהדורות הנסמ"ע. 7) תוספת מהדורות הנסמ"ע.

השותפות. וכך שותפות נקבעת במלמד מעומדי נטומפת, ולפיהם סニアס סייט נטען קוגן לפניהן: **סעף ח' (בג' שומר) שכר הן.** ולכן מודע וממוך מלך צבאיו בכח אונס

עורך לוחם

סעיף ו'. זמן חזקה שקבתו בו. אפילו נתיקר אותו עטך. נטו סעיף זה בשם רמחה. שם בסופו. וכן אם ישנו ממה שהתנו תחילת. עשרי שבועות שער וח-

מאות עזויות

חישוי משפט קזו הלבות שותפים

רפרד שפט ביה

卷之三

סעיף ח' (ט' טו) ולא דווי רק בשומר חנוך כו'. אין זו לתייה, ותקומתית למו"ס כתום' [ב' ק' ל' ז' ע' ב' ד' ה' בגן] ואלה"ק ריכס פלק צו
שנגם ד' ו' [שם פ' יד ס' א'], וס' ג' הפליס הומו בא בעל המאור וצעל סמולו [שם י' ע' ב' מדרפי הרוי ה' ונווקי''] [שם] כתס סלמי'ה, וכרטוניה סס ז' ד' ה' ר' אמרה], לכטנו גבי פפסו ייך, לר' עקיינ דלמר קומפי סי, מיו קיע' כטאזיך הילג כפי קלען שט לו גו, ולפ' טהנוגה סס [ס' נ'] וטמור ליקמן סוף פ' מינן ט' סס ל' ז' ואלה"ק, וכן פסק מאלאך' נ' סס נ'ים של שלמה פ' יד ס' א'], וגס כל'ג' גופיס מגיל נכלם ר' הילר' ס' ליקמן סוף פ' מ'.

מהם חייב באחריותו ^{בבמה} לדברים אמרורים בזמן של אחד מתעסק בשותפות זמן ידווע וונגניב לו בזמן שמתעסק בו. סגה ^{ויזוקה} שסתנו כן מתמילח חכל הס למל היינו מיהיך לסתעסק רק עוזה מנדחת לנו לנו הייך בסימלה סתוםות צי'ו למ' קוי רק כצומרי ציונות ומקרות (כג' סנתום מלפיט פיק וקם שלטי הגבורים על המודרני ב"ב סי' תקל"ח אות ז'). ד"מ י"ט.

Partners are considered paid custodians ("Shomrei Sachar") over the shared assets, and must protect them against theft or loss. However, they cannot be held liable if the other partner was already working for them at the time he took possession of the assets.

שולחן ערוך ח"מ סימון קען שעירך ח' והשותפים שומרו שכיר הם זה זהה, אלא שלפעמים פטוריים הם מدين שמירה בעבילים אם בשעה שהתחילה לשמרו כבר נזחיב הבירוי לשומר בעודג.

שפטין כהן ורפה

נ' פותע ומוק', וכ"ה "ג האמן מוכן
ומ"ח וכן נלמה מדצלי תלמיד' ס' ו"ל
קסס ולג' מלחמי סוס מסמעו, ומלדסה
ככמלה' מ', טהרי ל' הולי כל' חלינוו
דצמיה' נצחותפ'ס ננט' צומלי

מנס. אבל אם התחילה להתעסק ביחד
כ"ז אפלו אם אחר כך נתעסק בו כל אחד בלבד
פטורים דשמירה בבעליים היא (ולא מיען
צפיכען עין ל�מן סוף סיון ל'ה) וחוי' ואם
מהחלה נתעסק בו ³אחד בלבד ואחר כך נתעסקו
בו שנייהם ביחד ונגנבו ⁴זוי' הראשון חייב שלא
ב(4) כי מהמודדורות הרמי' ואילך. בד"ר: כל אחד. וכיה בחלוקת
מדיטופי הטעות. וראאה סמ"ע סק' כ"ה.

שכמוגן נקמע סוף סימן ל'ג', ועיין פליטה [סעיף י"א]: כה] ואם מתחרהה נתעטך בו אחד לבדו. גירלם זו עיקר, ולג' גם מ"ט צורו [שם] ז', ולס' מהמייה נמעטקו זו כל מהד נצדו כו'.
ח'זקיהו,* לדת נמעטקו זו כל מהל כהדו כו' ל' זניאן שום נמיון וגופנו רגמאליה כטהמ"ל נתקנו זימה. ועיין פליטה [שם] מ"ט ניטז'ן לטון הנכו: כו' הדראשון חיריב כו'. נפליטה

ב"כ ג'וחטאי לחי ורחה נחלה כלל צי

על-על עד דעת קדמ"ב ס' גמ"ז נא פירוט וו טהון זו מוקט במלמות כלל, נס כו' נג' כל קמפלטיס ש מס' מא"מ חילך גופיה. הלו דכלה למקלה מיזה מהם במאזובמו, וכן צ'אלן, לחן זקס דין שמור לי טימולן כו'. וזה מליכנה, לדמי סלמ"ב ס' גמ"ז מוסכט מוסכם וכמו טוסכם בגן מדענו במאזובמו.

ח'א] ס"ג מגין לבני מכר"ס חלון

מ"מ"ג מאר"מ תלטקר נכס מאר"מ, והעפ"כ פקפק על מאר"מ תלטקר מ"ס נכס מאר"מ, שכן אין דברי
שוחבו או דבריו במודחין וממורן כן נכסם חמילוקיס דטוקיס לשצ' דברי מאר"מ דלן לסתמו הלאדי. ולפנ"ז
מ"ס מאר"מ תלטקר נכס מאר"ס סוג נמלדי נכס מאר"מ, ומ"ס צמלהדי טס וויל נמלדי דמלטאל צלע
ו וויל נesson סמלדי, ומשם סכנת חמילס צמלהדי חומור בינו מילר לדלו זוקה דלטאל לו שמור לי וכו', יט
כו', וכן בצעת מתאונם מאר"מ תלטקר נכס יט מפלטאל. גם צמלהדי חדד מונחי מונגה חומר בינו
חו"מ מטה, וכן בצעת חמילוקיס ק"ר ווילס ק"נ"ס נesson סמלדי, רצינו מטה, ע"ז. ווליא צוז צמלהדי
ענונו, שאר כי נסח וויל נמלדי נכס יט מוניה, זה פטוט צמלהדי הלג נישת למניידי ר"י
מונייה, כדיוע מאר"מ מינן ס"י נ"ט ובמאותם לר"כ כсан ספל ב' ס"י ק"ח ובמאותם מאטאל"ס [חו"מ] ס"י (כל"ז)
צומת מאר"מ בו אחד לדבד. גינעל וו עיקר, וויל כמו טליתם נטול [סעיף י"א] כל מה נלדו וכו', כ"כ קמ"ע
מייצג גינעל וז לדוחק ע"פ *דרבי קומון, ובב"מ ג"ע ב"ד מהאמון: (ו"י) יה' הראשון חיב. עיין בדף

23

חישוי משפט בצו הלבות שותפים

י-פנ שפטין כהן

הכטמלי הצעני דש"יו רכיעית מכולו עליון נצלס למפיקו. חכל מה של מה שטמכו נימל ונפלטו זה מוה מוח תטמכו קלטן וגנוג מלוי, מי ודיי חייך נטלים להניריו חי צלו מכולו, והס נונגנש נצנעה שענק צה הצעני לומ"כ נגידו, פניו נכללה ממכיריו, וכ"ל. העמ"ק עוד מוה צפיפיטא [שם:]

בכל אחד למשנה בחכיריו שללא יכוה דבר לעצמו
בניאס.

מוצוגם משלו^{ין} זן [שם] זוג
[בש"כ]:

1

123456

1

הכלם מפי שטחן נתקע בטעותם בטעותם כטבורה מהם לאריהם גלגולן קת' :
ג הנזון מעות לחכירותו לחקה ובי'. מופתת מגדה קרי"ה עוזר נתקע פירוט
 ריבוי ניקח ונעטמו מלהוו סימן ממש מושך קרי"ה שטחן דמי צפנתון וגו'.
 חיישין שטחן קרא נונמו מהו סימן יי' לכך נזון דמי צדדי האמתות ותו'
 כל גלגולו ניכר וניאס להלך עדות לו סוף קרא נזון נזון
 חי' נזונה כמו כל האמתות ומונם מפיו

הראב"ד
טומוף נא ממוות ולון למין ממנה:

טישנה למלך

עמ' ז

Rambam rules according to R' Yehuda that if a partner invested the money differently than planned, such as buying different merchandise or bringing in another partner, he must accept all losses that come about from this. On the other hand, if this brought about a profit it is to be shared equally.

פ"ה א המשתרף עם החיבור בסתם, וכן ואיתעכט במחורה אחרת. נזכיר סצ'ימה פל' ג' ה'ג' גנילו צפלק לייזו נס' (ד' פ"ע) גמילהlein מושגנן חווינו למולתה צכל: ואלו מיבור בחקפה ובו. כמוינו יומם לבב צקס הרגנוויס צהס ט' קאַה צי נאָס מוכוינן צאָספֿה ווּזְקִפָּה צְלִי צְאָספֿה פְּלִין נוּ לְמִיכְרֹן עַל קְפָּקָה צְלִי מלעט בידיו דל' האַלְפִּי סְפָּקָה סְמִין דְּעַמְּךָ

פרק א המשתרף עם חברה
המדינה
למקום אחר ולא ישתחן
בסחרה אחרת ולא ימכור
להזכיר חמייד בהקפה ולא
התנו בתחללה או שעשה מה
מורעה חבריו ואח"כ הודיעו
והסבירים למעשו הרוי וה פול
ארובין היוו אלא בבריותם
ו gamb ניבור דודומינין בטאלין דפרק כל הגט
למלו' סלכטם לנטופי צאנז'ה צאנז'ה לוי מל' מכבוש
כל דעת מאיריו לא קיל מיל מנג' מוכי שאל שאל
ונס' צויה מיל' האיל' דצון כד ימייסטר מלהדרה
כגלו רשותם לדוביליס ליליא פלטוגט צויל פלטוגט צויל וטוחטן
ומנקנער צוין דלאויה דמניג צאנז' פטוו וכט
ויל' מול' וטבור יענקל צאנז' דלאויה המתגיא
ופסל פערו קיל' קיל' קיל' מהר קיל' לענד
במנימען דהניטס כמנימען דיטיס קיט' קיט' זאדי
במנימען דמל' בעטן דק' עטן דק' עטן: עבר עשה
וכבי'. סטעס צאנז' צאנז' ומלטה קיט' מל' נט
ומהילא עריא נילקה קליין כמנימען דנדני בעטן:
פרק ט' מילוטם ממילוטם:

ב' אחור – מון החשיבות שער ומכור יתקבב ובר. נכון – לפך בראויים נסיגת קמולה ממן. **ק' סענפת** – פלאן קמול שלה נסיגת קמולה ממן. נל' מרכז סענפת נסיגת קמול שלה נסיגת קמולה ממן. דרמן – גוזן עירוני מושג עירוני.

וְאֵם הַוָּה שֶׁם שְׁכָר הַשְׁכָר שְׁכָר מִמְלָא אֲלֹוֹת נְאָזָן נְאָזָן נְאָזָן
וְכֹן אֵם הַלְּקָדָשָׁת וְנְשַׁתְּחָפֵךְ וּבָרוּ' צָו לְדִין דּוֹמָס

בשכלה. לפיכך הנותן מעוזה
ליקח בהן חטם לשחרורה וו'
לו מעוזה לknות שערורים וו'
להה שעבר יאמ' הותירו ה-
וניחחף עם אדר בממן ד'
עלצמו ואם נשחכר השכר י-
אדר בממן עצמוני אם פחדין
ברוחם לעצמו ואם הרנו

ג *הנזהן ימעוות לחבירו ליקח בהן פירות למחצית שבר רשא
ליקח לעצמו מאותו המין וכשהוא מוכר לא ימכור שניתם
באחר אלא מוכר אלו בפny עצמן [ואלו בפny עצמו]. ולא
ליקח לעצמו חיטים ולחבריו שעורים אלא בכולן חטים או בכו
השותפין שאמר נוליך הסחווה למקום פלוני שהוא בוקר ונומ
חבריו מעכבר עליו שהרי אמר לו אין רצוני שאtan מעות

לחם משנה

פ"ח ג וּלְאָ יִחָד לְעַצְמוֹ חֲמָס וְלִתְבֵּרָיו שְׁעוּרִים וּבוּ. לְכָה רַבָּגֶת גַּעַל כ"מ וּנ"ז
שְׁסִי מִינְעָתָה גַּעַקְרָב וְקַדְשָׁה דָּלְךָ פְּאַרְבָּז נָזְלָק מִתְּעַמְּקָדָם כְּלַי צִוְּעָנָר
לְמַמְרֵד וְסִיְלָבָן בְּנֵי וְלִי, קְמַן צְפָ"י אַלְמַמְעָקָר נִילָן הַלְּקוֹן מִשְׂמָת אַלְמַעַק הַזְּ
סְמָכוֹתָה וְלִמְרֵר מְנוּלָג מִנְשָׁמָן וּוּ. וְס"ב כְּבָב"מ הַלְּיָא הַמְּהֻרְבָּה וְסִסְמָדְבָּר
רְלִי אַלְמַעְרוֹתִים גְּדִילִים וְבָב"ז בְּזָוְלָה דְּשָׁה מְנוּמָן קְעִי"ז וְטַמְמָן דְּבַשְׁרִוּתִים יְקָנָה נְפָם וְגַנְפָם

המא הכא בשותפין עוקבנן ובן זה שופט וולקן לא לסתם חברו פסק מורי רבטו שהיה
על דראוכן וושעון השוו דרים והם הדרים אחד וזה היה חבר אחד בשופטה ויאן וראובן
משם גדור תחת שר אחר ובעם עלי השר אמר לבענין את החקק סמייך שפיעי כל
אבל הילך וראובן לא אסיען דאם אמר שמען לעצמי אני מצל היציל לעצמי דבל בה"ג
במקומות אבוד שופט וולקן שלא לדעה חבירו וודע כל היכא אמר תלמודו בגין

רמב"ם הלכות שותפות פ"ג הלכה ב'
פסק הרמב"ם על פי הסוגיא הנ"ל, שותף חדשינה כמו שקרה אחר או השותף עם אחר
בזמן החדשינה צריך לחייב ע"י כל הפסדים, ואם הרוחה הרי הוא לא מצע.

קעט שאלות ללוון נון קלאן קומורה נונומון טוילר נון למורנמה
וועלכטס פס ויקפה נו צאנזוט קוסט זך אנטולס
פלווי ווקבו גוקטולס טולס ווקטולס נו וולס נולס נולס נון נקמת
ולס גוקטולס לוי ווקב סכל עולומת קומורה נקלטס נו ביטס זה זימל
לייט נולוונט ווקטומ נו פאי ליאט נקלטס נו נולוון.
ומכלייס מוטיביס נקמיס וויניס ווקלנו כל פטיטיס ווונט נולוון זכין טקמען
טיכס טלטומטו טלה קומ נו כל אם טולווע טל טעלטולוות מעלי כהן זי טולווע
טעלטומו זיקמא נו מטיס ווקב נו זוקטולס טולס מטטו מטטו נו ווונט
זומן זכין זקכט נו מען קטולס מהט ען סקטולוות טלהל טלהל נטלט
ונקלטס נו טפסים לייט זולומט טקטולס מטעלט טקטולות יולו זכינו זדי :

The Mabit limits the full liability of a partner who deviated from the intent of the partnership to losses caused by his deviance. However, if the assets not lost due to an unrelated cause he would not have to accept liability.

שוחט מבית טחון קע"ט
המבית טחון קע"ט אמורין שישותך שניתן ציריך לקבל ההפסדים על עצמו לגביו אונס שבא
מזהירות לאחרך שולח לך מכתבו מארוןך יתנו לך עוזרך

שאלות

אמנו כה הפקק נָלַב הַכְּהָלֵט מִכְּלֹת הַמְּנוּגִית
כִּי לֹא הָרְאָה עֲוֹדֶל דָּרְאִין הַתְּתֵל בְּכָפָךְ
כְּפִיטָוָה טַעַלְתָּרִי, קָרְבָּה כְּפִיקָּוָן גָּלְבָּה שָׁלְבָּה הַעֲתָק הַכְּדָקָה
בְּפִסְקָה הַנְּגָזָרָה כְּפִיסְקָה כְּפִיסְקָה נָמְרָה שָׁלְבָּה הַעֲתָק הַכְּדָקָה
טָלָה כְּבָל הַעַת, כְּפִיסְקָה טָלָה בְּכִתְבָּה, וְנַחֲתִי הַעֲתָק הַכְּדָקָה
וּרְלִיְתִי, מַעַן וּנְכָרְתִי, סְנָכְרָה פְּכִיכָתִי עַל הַסְּרִיר עַכְרִי
דָּהָרָה נָהָרָה וְנַטְהָרָה, נְתָתִי מַה סְדָרִיתִי, חַלְלִיטָה וְלִיטָה
כִּזְוָה טְרִילָה הַמְּעִינָה כְּפִיסְקָה הַכְּהָלֵט מִכְּלֹת הַמְּנוּגִית
וְטְמָאתִי, וּטְמָאתִי, הַמְּחָסָה הַנוּכָר רְלִיִּתְעָדָר נָמְרָה זְיוּסָה
עַכְלִיקָתִי, וְעַכְלִיקָתִי, מִתְּמַעַן כְּהָרִים עַכְלִיקָה וְחַדְתָּה מִתְּמַדָּתִי, כְּמוֹ שִׁיר,
וְלִעְגָּלָה, וְלִעְגָּלָה כְּפִיסְקָה הַכְּהָלֵט קְרוּתִיתִי וְלִהְכָתִתִי כִּי לְסָה
מה טהרה טנוויל כְּפִיסְקָה הַכְּהָלֵט מִפְּרִוּזָמִי, סְפָרָה
וְלִגְרָה חַדְתָּה, לְפִתְחָה כְּפִיסְקָה נְכָתָוב עַל הוּדוֹלָה סְלִיחָה
עַכְלִיקָתִוּ, כְּעַכְלִיקָה דְּנָדָן דִּירָן דְּקִיְּינָן צְוָוָה מְחַדְלָה גְּלִיכָה
קְרוּתָה לְהָרָד כְּמוֹ טְוָפָה טְוָקָנה נָלְחָאשׁ וְטְוָלָחָסָה דְּרוֹךְ
יס' מְמֻכָּבָר תְּרֵלָפָן וְקָנָה קְמוּרָה לְחַרְתָּה וְטְמָה דָּרָךְ יִס'
וְנְכָדָה הַוְתָה הַכְּפִינָה כְּלִיפָן צְנָחָרָה לְהָלָה, הַקְּמוּרָה
וְוְרָהָה כְּלִי, כְּפִיסְקָה טָל תְּהַסְמִוָּה טְקָנָה הַכְּתָלִיחָה סְלִיחָה
חוֹדָעָת הַסְמִיחָה נִיאָה כְּלַחְוריָה הַכְּלִילָה עַד שְׂוִידָעָה סְמִיחָה
יחַפְעָן כְּלִתְהַסְמִוָּה טְקָנָה הַכְּלִילָה טְלִיחָה מְדֻעָהוּ, וְכַיּוֹן
שְׁפָנִים כְּבָרְתָוִתִי דְּסִלְוחָה קָהִילָה, לְעַגְנִין לְהָסְנָה דְּלִיְתָה עַלְגָּכָה
דְּסִלְוחָה כְּיָנוּ גַּעֲנִין טְהָרָה דְּקָלָן בּוּתִים וְלֹא פָגַי בָּלְגָרִיד
הַסְלִיחָה בְּרִיאָה טְהָרָה טְהָרָה טְהָרָה קְטוּרָה טְקָנָה
דְּרוֹתָה הַטְּלִיחָה וְטְהָרָה דְּמַמְוִין טְהָרָה דְּעַלְמָה הַיְלָה
הַכְּחִיזָקָנוּלָה דְּמַיְהָן מְלָהִי וְטְהָרָה טְהָרָה אַלְמָה בְּעַלְמָה דְּלֹה דְּמַרְיָה
תְּחִלָּתָה, כְּכַפְעָה וְסְפָה כְּלִינָה חַיִיכָה הַלְּגָלְבָה הַלְּגָלְבָה
כְּלִיחָמָת הַכְּפִיטָה דְּרִקְעָה נְכִי סְמָרָה סְחִיכָה הַיְיָ כְּיַיְלָה
דְּפִיגָעָה אַמְרִינָה סְלָמָה וְלִנְמָה וְלֹא בְּהָלָמָה מְחַמָּת הַפְּתִיעָה
פְּטוּר הַמְנָסָנִי סְלִיחָה צְנִינָה טְהָרָה טְהָרָה הַיְיָ חַטָּע דְּכִיּוֹן דְּפִינָה
וְקָנָה סְמָרָה בְּלִילָה כְּלִינָה טְהָרָה טְהָרָה שְׁמָרָה וְעוֹמֶדֶת
בְּלִחרְמָה בְּלִילָה בְּלִילָה טְהָרָה טְהָרָה שְׁמָרָה וְלִנְמָה

זה אמת קיימת מין סלמוד בין נדירים אלה לחיים כל מלחמת הפשען כמו שיתכן עיל נדכרי רג'ב:

וְחַנָּה עַתָּה מִקְרֹב סָלֵח לְלִי הַחֲכָם אֶפְלָטָם כִּמְהָר

**טולחה נמיון נר' ממקח מחד סעדתו גוטה
לכטור נטלייה המציג הווכר וכתב מהי כת בכחול גדור**

Maharshach disagrees with the Mabit regarding a partner who deviated from the partnership rules and considers the assets to be completely in the possession of the deviant partner as far as losses are concerned, even if the loss was unrelated.

מהורשע' ר' החלק ג' סימן ס' המהוירשע' ר' חולק על המב' ט' וסביר ששליח ששינה הנעשית הסחורה כאילו היא שלו למגורי לגבי הפסדים, ואפיילו בגין סלא בא מלחמת השינוי.

ל' זכות גודלה מוש לנצחות עסק כה רק לארכוי ולמה לאפפתי, וול"כ שוכות טהו לו וע"כ חס מות לו מוחק מהר כל על סמכתה, וכוח יקר ונעים.

ואזורי יט לארכיב כוחה זו לדבבי סמות' גיטין דף נ"ג
[ע"ג] ד"ה דהמו למיימר סכטבו ויל' פון סכטבות
יתמי לייקר מקתכל לבלוטן נמי נברפו עי"צ. חולס
בשלם לדרנש מדבבי קתמו' מוכך רק קתס צבומת נמי' קרו
ע"כ צפיר לך טהום צקיך לימי ממייל גס לנען צריפה
קיס חל ספקמד עלייסט.

סימן בז

לרכ גדור אחד

על דרכ צהלו נחמד ממתקמיס צקדך צקכלחו צלעת
זונטו רלה ליקע נולרא"ק, וקהט נמו לו סטוס
מסויס לאותות סדרה, ווג ניקא ציקען קאטל חת בנו
חתמי וול"כ ציקען הוועו ימע נולרא"ק, וכן קיה
ציקען חת בנו, וכטלה יקס פטהס נאלח ר"ל וופער,
ועטה מונעיס סקלח צויס להת כהן קפ' מהן לו ווירטיס
ממיהnis לאחותה. וננה כ"ה דעמו דקיי הומדינה גודלה
טהקלן גה נתנו רק לודעתה ציקע נולרא"ק, וכן גני
מחו"מ קי' ריכ"ג סעי' ט"ז צאלאי מילע צהמר ליטן מעות
לפלונית גנדוניאת [ע"י] ס"ק נ"ב ס"ק נ"ב מהס קודס
חסנתה וכו' צס יוכטיא, וסלאמ"ה צס מאי דים מולוקין
וק"ל חס חמל ליטן לאחיה וממה גה צס צס יוכטיא
ונכ"ל עיקר ע"צ. ונתמ"ז מס קופר ויל' נורה לאלה
קהת סטיה צדבוי, דהמו"מ קי' קמ"ז מלך צין כייל
שאגיעו כבב קמעות ליד צמאנז דהו נבדר צו יוכטיס נצין
סילא שעדרין גה הגיעו, חולס חמלן יוז"ר ס"י ל"ח חייו
מלך ויל' דבל עניין חין זוכיס יוכטיא ע"צ, ושין עוד
צלאקוטי צו' המתס סופר ס"י מ"ז.

והנראה בעיקר סטמייס צמתה סטטס סופר [ו"מ צט]
דמס יענו סגנוניים כלנו לנו לילית סגנת מימיוני
ס"ה מגוילא [חומר נ"ג] מס"ק ב"ק ק"י ע"ג [ד"ה] דרייך
הצ"י דרכך מכך מחהה צ"מ בצעין שטיקיס ממקומו,
וסטיס צהיח רהיא צהין עלי' מצווה. י"ל לדעתה, דהנא
לצלהויה גע"ל נפי צנודע דעתה קהנדיס וכן צו' דעם
סלגד"ז [פ"ה] ס"י ק"מ] דגס הומדינה דמוכך גה מסני רק
לשוחיק הצל נל' נסואיה, ח"כ מלי פירץ ה"ס [ג"ק אס]
הנ' מעתה חטמה צממו צעליה וטהס צממו צעליו נפוק
למולין מזוז דהעטם דהפי גה מה קדשא, פה סוי להויה
מתקדט, ולאויה ה' גה גה משי' הומדינה.

סימן בז

ב"ה יומ ה' ח' ניסן תש"ב לפ"ק

כבוד הרבנים הגאוןם בד"צ דק"ק אנטווערפין
שליט"א

אחדשכ"ת, יקרתכם השגתי אתמול, ומפני כבודכם הנני
לירושם רשמי דברים במה שיש לדzon בוזה בהשכמה
ראשונה לדעתי.

על דרכ צהלו, הנה צקו"מ ממס סופר קו"מ קי'
ק"מ על דרכ עונדל דמס סטטם צינע מדעת
מצלחו, זננה יסודו על מה דל"ע על לרנטה"ה צו"מ צ"ה
ס"י מנק"ז מס"ק כמונות דג פ"ס ע"ה, ועל כן פעל
דרינע דגרמאן גה צין צטטם מטוס דאיי כמויים ממאט,
ועל כן פטילו צטטום לה עיות ולט עסך לדעת סטטם
חייך עי"ק, וככז אצטמי דבצוי צטטם דזבג מיטריס ח"ה
ס"י נ"ז ד"ה חן]. וטמנס צטטות סטטם סטטם סטטם
ס"ק ב"ז מילץ צו"ט קי' ג"ל דכלן צצ"ס כמונות צלמי
לכיזן צטינס צפליעת המנות מדעת סטטם סיי כפושע
ויסוק נסמן וחיצ' צטטם עי"ק. חולס נדונן דין חיין
נסק"מ מוש כוין לאצטמי סייא צאטפץ ממס.

וזהיבא דבז סטטם גה מטמתה צטיניס צעיות הצליח יט
לעין עפ"י דבצוי סט"ז [פ"ו] צמי' קפ"ג סק"ט
צטטם מצו"ט [פ"ה] קע"ט] ובקיום קהוץן סט
[סק"ז] צטינס מסטטנס למלך [פ"ה] מאל' אטחין א"ז צטטם
ס"ז'י [הנתק פולס ס"י קפ"ג] דמייך צו"סן צטינס. חולס
גס לאפוקקיס דממייך צטטם י"ל דהכל צהני, דצטטנו
סטטם צטינס וקניא דרכ נחל, צטטם מטה חייטס, ח"כ
היין האפץ כלל צל סטטם, על כן צפלי גס לה הילע
חוינק חייז' מה עט צטטם, הצל' קינע צטטם כו' צל
סטטטם רק צטטם צינס צקיזו סטטם צטטם צפלי י"ל ה' גס
סטטטם רק צטטם צינס צקיזו סטטם צטטם צטטם צטטם
לאטאפ, גס כס יודו לאצ"ז כמוון, ועין צט"ז כמוון
צ"ט [פ"ה] עי"ק ס"ק נס"ט קפ"ק].

ואזובייד גה מה צהנץ לי לאנדל לחייס כווע קרכגון
סגדל ר' הצעראס מענדיל צעיניגערג זג"ל
ההבד"ק נילא צטטוד מהמו"ר צר קהולס ויל' ג' צטטוד
החתה הילוי כתז למרכז דבצוי סמג"ע, דצטט�ה חיין הצעה
כיזן דמס כווע הצעראס ציד סטטם ולומר צהן סטטן
צינר לו יען צעיות ולט עסך נטחן פק' עדין, כן ה' גס
היילע הווים יטמְר צהן סטטן צל. וטמְר כזוד להממו"ל
עפ"י מס דמצעוואר צצ"ס חולין דג פ"ג ע"ה דצטט�ה
פלקיס צוקות קומ' גה צפין לה טומם לולוק, וול"כ
כאמ' דק"י"ל צמגואר צס נמי' קפ"ג [ס"ז] דמס סיס
צפק' כו' צטטם וטהס קי' ריום קומ' צטטם, וול"כ חיין

ליתר עין

Further Iyun: The Dovev Maisharim suggests that the Maharshach would only apply to a partner that deviated in the purchase of merchandise or the like, in which we can argue that the goods don't belong to the partnership at all. However, if the change was only in the way he did something, he would not be liable for unrelated losses.

יתר עיון: דובב מיישרים חלק ג' סימן בז
הDOBBER MISHLIM מחלוקת ביןeskuna סחורה שלא היה לו קנות, שאו היא בראשותו לגמור איפיל
לאונסן שלא בא מחלוקת השינוי, לשינויה רק בסידור השילוחות, שאו פטור בהפסד שלא בא
מחלות שינוי.

(בב) אן שטבר ביהקפה כו'.
 מ' אונטנטנטו טס האל * ואפקט. עיין מכת
 ל�מן נאמ"ע ק"ס כ"ע ומטבון ר' ג' מיטס כי (ס"ב) [ס"ג] זטבון
 לאבד"ס (חו"ט) כי ק"ל וקמ"ש וקמ"ג
 וקמ"ד וקמ"ה וקמ"ג וטב"ה, מעין
 זטבון מנג"ע (מ"ז) (חו"א) כי
 (ט"ט) * קמ"ט [ק"ש]: מכת

חישון משפט קען הלכות שותפים

בדברים בלבד זום ¹⁰ שינה ¹¹ באחד מכל אלו הדברים שהלך למקום שלא היה לו לילך או פירש בים ¹² או שמכר בהקפה או נשא ונתן בסחרה אהרת וכן כיציא באלו הדברים כל פחת שיבא מלחמת זה שעבר חיב לשלם לבדו ואם היה שם שכר ¹³ השכר לא מצע.

10) במחודרת קאברי תיבת וז מטוושטש. ובמחודרת רמי'א תיקן
תיבת וז באות של הגנות הרמי'א. 11) ממחודרת הרמי'א ואילר: האחן.

גארdot עינים

כיאור הנר"א

• ८

ג. כס [ברובע ס פה משלוחין ושותיפן דין ז', ונלמד מדין שומר לו נק' טענין וכו'] שיטקהל כסמוֹן [טעניך א']. פ. וכן פה כס וק' קמוץ כס י' ב'

מ"ע סמלין'ן לטעו אטר ב"ג וגאלם ני קמ' קובּה פֿרְשָׁסְׁוּ הוּא נַחֲזָה וְנוּ זְכָרִים גַּםְבָּה מִסְתָּרֶן'ן.

יתר עיון: פתחי תשובה סימן קעו ס"ק י"ג

דעת כמה אחרים ששותף לשינה ועשה מעשה בידים שלא בדיון נקרא מזיק ממש ולא רק פושע, ולכו לא שייר בזה הפטור של שמירה בבטלים.

Further Iyun: Pishei Teshuva cites several *Achronim* who consider a deviating partner to be a *mazik* (damager) and not simply a negligent custodian. Consequently, he is liable for the losses even if he had the benefit of a *shmita b'ba'alim*.

בשטרות ואינך דכוותיה, רהנה מורי זקנינו הרמ"א ז"ל בסימן קע"ו סעיף ח' פסק בשוחטין שהתחילה להטעק ביחד דהוי שאללה בעלים, כתוב מורי זקנינו הרמ"א ז"ל: **אם חייב בפשיעה עין ל�מן סוף סימן רצ"א.** עד כאן לפ�ה. וכוונתו דMOVAR שמה דפטור בעלים אפילו לשונו. והאחרונים והסמ"ע והש"ך ז"ל והט"ז ז"ל לא כתבו עליון כלום, הרי מוכחה אכן בפשיעה בשוחטין אם הוא בעלים פטור, הרי שלא סבירא להו כתשובה 'פרה מטה אהרן' ולחם רב'.

ונוד [יש] להוכיח מדבריו גדור שבאחרונים ז"ל, הלא הוא הש"ך ז"ל, בסימן קפ"ג ס"ק ט, שכותב בשם תשובה המבי"ט ז"ל וזה לשונו: דוקא פחות יוקרה וזולא, אבל אם אוירע אונס והאונס לא בא מלחמת השינוי כגון שנגנב או שנאבר, וכן לו שום שכר לשילוח מהמשלח, פטור השליטה. ולදעת ה'פרה מטה אהרן' וה'לחם רב' ז"ל כיוון דשינוי נעשה הלואה אצליו והויב באונסן, אם כן אפילו לא בא האונס מלחמת השינוי הייב. ואף דהנברר מצד המשלח הראה לי באמת דה'פרה מטה אהרן' ז"ל השיג על המבי"ט ז"ל בוה, מכל מקום כיוון דהש"ך ז"ל הביא תשובה המבי"ט משמע דהכי סבירא ליה. ואם כן כיוון דבר הפסיקים אשר אנחנו גוררי אבותריהו סוברים שלא כתשובות הנ"ל, מי יכול לבא נגד הפסיקים המפורטים לנו ואשר קיבלנו לפסוק כמהותם, ובפרט להוציאו ממון מיד השליטה. על כן אין להמשלח שום טענה על השליטה, רק שישבע השליח שאינון ברשותו בנסיבות חוץ' crudut הש"ך ז"ל (ס"ו ס"ק קכו) דצורך לישבע שבועה זו שמא עניינו נתן בהם.

בן דבריו המדבר ביל' שום פנים לכל צד

ישוב סתיירת רשי' בדין שומרין ובאיור דעת הרשב"א
בשומר שני שאינו רוצה להשבע

ועל פי דבריו הש"ך ז"ל הנ"ל בסימן רצ"א ישבותי קושיא חמואה על דבריו ובינו הגדול רשי' ז"ל, דאיתא במסכת Baba Metzia דף ל"ז ע"א ברשי' בר"ה לא מביעיא וכו': דפטור מן האונסן, ואין לך לומר פשיעה

לישבע, דהתובע טוען שהוא, רק עיקר הטעם הוא משומד והוא אינו יודע אם החורתי לך, והכא לא שיך זה, דהא העלייתי לעיל דגמ' הסמ"ע והש"ך ז"ל סוברים כשיטת הט"ז ז"ל דהטעם דחייב באיני יודע אם החורתי הוא משומד אכן אחזקת קמייתא שהיה חייב לו עד עתה, ואם כן הכא בדין של הש"ך ז"ל דנאבר אחד מן המבעות ואני יודע אם שלו או של חברו נאבר, לא שיך לומר אכן אחזקת דחייב לו ולא נאבר של הנפקד, דהא שלו גם כן היה בחזקת שהיה עד עתה, ומאי אולמא חזקה הנפקד מחזקת שלו שהיה גם כן עד עתה.

והשתא נזהור לעניינו, כיון שהעליתי דעתיך הטעם דחייב השומר כאמור אני יודע שהוא משומד דהו אומר אני יודע אם פרעתיך, אף דהתובע טוען שהוא כיוון דחייבת התורה לישבע הוא מענת התובע כברי, אבל בדין דין בשטרות דלא חייבת התורה לישבע אם אין נחשב מענת התובע כברי, ואני חייב מלחמת שהוא אני יודע אם פרעתיך כקושית רשל' ז"ל דהא אין התובע טוען ברי, והכא לא שיך תירוץ הש"ך ז"ל וכיון דחייבת התורה לישבע הוא מענת ברי, דהא בשטרות לא חייבת התורה לישבע. ודוק כי הדברים נכוונים בורורים מהה.

דעת הפסיקים שקבלנו עליינו דלא כה'פרה מטה אהרן' ולחם רב'

וכל זה כתבתי לשיטת 'פרה מטה אהרן' ולחם רב' ז"ל שפסקו בשילוח או שותף דפשע אף דהו בעלים חייב, מטעם כיוון דשינוי נעשה הלואה אצלו מכל מקום בספק פשע פטו.

אבל באמת מדברי הפסיקים אשר אנו שותים מימייהם, וקבלנו עליינו אנחנו בני אשכנו להורות כמהותם, הלה מה רבניו הבית יוסף ז"ל ומורי זקנינו הרמ"א ז"ל והסמ"ע והש"ך ז"ל, דלא סביר בכלל לך דין דין דפרה מטה אהרן' ולחם רב', ואפילו אם ודאי פשע השליח או השותף ונאבר אין חייב באם הוא בעלים או

Bais Shmuel asserts that the consensus of the Poskim is not like the Lechem Rav, thus in a case of *shmita b'baalim* the deviating partner would not be solely liable for the losses.

בבית שמואל אחרון סימן ע"ז
העיקר לדינה על פוסקי מסורת אשכנו הוא דלא כהלחם רב, אלא שם בשליח שניה שיר הפטור של שמירה בעלים.

קצתוֹת הַחֲרוֹשֶׁן

הנ' השותחים שהתנו ביג'ה' שיעירבו בשופטות ובעזבונו כל אחד מהם לישם חבירו מעכבר עלייו.

תיבנות חמשת

ב' כט) מי ששבר הbijro. מטעם לדוקן מטעס דהמן דכל פמלויהם יטוו צל וכז, וכן מטעם מטעס דעכין זא. סטמנא דוקה, וכן מגוואר נמסוכת קרטב"ה **ח' מ"ה** דלוקן דעכין זא. סטמנא דוקה פונען, ולכלהו קפה דאי נעל"ה **ג' מ"ה** פועל ענומו מענומולר כסימן ע"ר [פס']. וכלהה דליין טה בכור על כל מלחה שיטרנוך לו בקרען וו באלה לו נעלקן מניינות דקלקון זא, ודסמאנייה דעכש"ב, מגוואר כסימן ע"ר [פס'], **ה' ב' ל"ז** ליין דטמבר לו קאטנום פירוטים, ונודאי לאגוזו מסלט זא, סי' באלה לו נעלקן מניינות דטומ **ו' כט' ב'**, רק מסוס אסתה עמו צל המניינות קיסיס נעמך זא יטיא, דמיין זל הסלמה, וכיוון שטער חות צלנגן מליה טה צלנגן זא, סטמנאי, מטעס **ט' ב' ל"ז** גומרי:

ל' ד' נ' כט' ה' הסחרה. נאלה דטס מיליג' שוקה יollow לאטוף, קאנזאל עריל נמי"ק ע"ר [פס'], דטס סטוק קלוג נמדיעס שמוליכן מהו:

(לב) וא"י ל"ה זוקק. לפ"ז ס"ה ס"ח י"ט מטען גן הו יונגה, מטענס דצ'ה חדך לטע מולג דצ'ה מורי עלייך, וגוג לו וריגוד מטענס חלוקה קוה, וכל צחינו יכלו נטנק חיינו יכלו בענין גוד לו מגודה. וגם דצ'ה מלוקן קהייו צוילא נטולו מליחת לנוידן במנוסה מהר מכילה ססומולכה. נטן לנטומס ססומולכה, נטן לנטומס דהכניישׁ ונטומס ססומולכה קוויס ונטומס ססומולכה. וטפי' מ"ט ק"ז ווינו דעת למליכת ססומולכה.

מצות החושן

ט' השופט שהתכו ניזניהם שיעמדו בשותפות זמן קצוב כ-

נתיبور

משפט האמורים – חידושים

[לד] מי שחבר חברו. **ט' וע"ב** [סקפ"ט] דורך כשתנה שככל המציגות יהיה שלן, אבל ככל התנה הוא בעל השטר **[*הינו כשהראה לו דוקא]:**

[לה] נוליך הסוחרות. **ט' וע"ב** [סקפ"ל]adam השוק קרוב למדינה, דיכל להילך:

[לו] מהשניע ומן המכבר. **ט' ע"ב סק"ל** "ב" דאייר אפייל קבעו וכן בתחילת השותפות ולא כליה הזמן:

[לו] וא"י לחליין, ול"ד לפועל לחזור משם ושם עבר עליו וכוחיב כי עברו הם, משא"כ שותפות דין שם עבר על אחד מהם. סמ"ע [סקפ"ז]. **ט' וע"ב** [סקפ"כ] דין שהינו יכול לטעון גור או אינו. **ט' וע"ב** דורך להליך השותפות שלא לישא וליתן עד בהמעות אינו יכול, אבל למכור הסוחרה יכול לכוף אי' את חבירו שנושאה על פיו מנהוג העולם שלא יהיה שום רוחח יותר, ומ"ש במקומות דאיכא פסירה לפיו מנהוג עולם. **ט' וע"ב**adam שותף אי' אינו רוצה להתעסק בשותפות, שהשותף השני יכול לשכור עליו מעתיקים אחויים, ואם רוצה לbeltz השותפות מהמתה שא' אינו רוצה להתעסק, הרשות בידיו. ואם אי' רוצה ליתן מעות לבודר השותפות. **ט' סק"ל י"ב:**

- The shared merchandise should be sold at the accepted time in that place. If a partner sold it early, causing a loss of potential profit, Rema rules he must reimburse the other partners.
  - The Achronim question this ruling: even one who commits actual damage only pays for actual loss, but does not have to pay for a loss of potential profits? Nesivos points to a fundamental idea found in the Gemara: a partner [or hired worker] who is negligent is held liable for causing a loss of potential profit. *This is based upon the concept of arvus ("assumed liability")*, as explained by the Ritva in Bava Metzia.

שולון עורך וחוי מ"ס ימיין קען סעיף י"ז, נתה"מ סקל"א
 סחרואה של שותפים יש להם לומרה בזמן הדודו, וכן אחד מהם יכול לעכב. דעת הר"א
 שישותף שמכיר הסחרואה קודם ומינה גורם הפצת רוחות חיב לשלם לחבירו את חלого.
 האחרונים הקשו על הר"מ א' שהר'י אף מוקט מכש אינו חייב על מנתירות ורוחות? ובנויות
 המשפט חדש סוד גודל שווהות (פעול ושליח) שלא עשו מה שהיה עליהם לפחותו, אף
 ככלאי שיר בודה דין מוקט, ויזכרם ממש דהו באלו קבלו עליהםם, וכך דבריו מיסדים על דברי
 הר'טיב' א' המואז בשיטם' ק' ב', וביאר שם השעם דהיהם מגדין ערבית.

דרכו יוכלו מזורות נג'ר. נ"ז מעתם האט רון גנטויז נלעכט
ולחאים דעת רוזין יקניל חס כלהוד הו נון מייר. וונדי נאימות
ופאגי בחרונו כי טוש לוי מקס פטורי דבוחת שחקן נשלמו. קיד
סקוניניס מגיגיס היל עיר גווילס אל הכותלים ואל טומיסיס דפרקיא
צמיהויס טרכיניס פומבסקס יטעריס מרס שוד סאלטס מזרויז. אונט
וואר פידי דס נטה וכל נמנוחה קליליז אונטנויז ווונטנויז פדר שנד זוקויז
אל חט נטס להענשו. נ"ז לאטמברט סטול סטולט פטולס גוּן יאנז פלאז
לו סס נפכטיז וונאו. זוקיטי מטאָז ווועַז פאנז ווילז פאנז. אונט זוּרַז לאייזוֹז
ויאתנס קאָלס ייזד נפֿשְׁתִּים מוקהנת. יטולזיז נאָמֵנֶץ עלי מלוקט נאָמֵנֶץ
וועל ברמַלְלַי צאנטמי מוקהנת. יטולזיז נאָמֵנֶץ עלי מלוקט נאָמֵנֶץ
וילמרק. כלולר דז נ"ז נלהת ייח'ד וויתר מוקהנות. מילס יונז וויסל וויס
קלמי ווועציזויז סטמי. וטולר נבע נס סלט מילזיז זומראז וויאָר גונזיז גוּל
עאנז פאנז. יוקלט מזרזז וויאָר יוכל נטעז ממעוז מפליג כבוז צוֹר כל מילזיז
וילאָט קאָלְלַז מזט בחזק נעל עקטן וויאָר מילזיז. קאָלְלַז יוזוּז דעומז

ב' נ' כ' אמת ותנוירין סרכ' נומתקל בטמפל וקון ; ג' רפניר גלאך
האט מנו הוגען דהראטס דע' נ' בגו נלפטורי מגדנעם נל' מהירין
כחיתת מני זגדת גראן וט עזזם ופסצ'ו מה' טזין דהארט זטב' מזרען
ולודער טרנו טוב' טרא לוי חדר וא' איזוין לא' גלמיין תלוק ; וו' זט' ג'
ס' קמ' ט' גטוען קמלת היינ' יולע וכט' קב' ג' גטוען לה' ט' מיט' מין
גאלחן טיסת ווזקי נסיקת עפר רבלי מ' ה' ז' גע' בז' גאץ' כון גודל
סידן עלו' ווירטס קפ' קידל' דרכו' ליט' מיגן נלטבאיי אטטטט נלטט
וילע' נט' מירטס קפ' קידל' דרכו' ליט' מיגן נלטבאיי אטטטט נלטט

אַתָּה מיטס כוֹל וְכֹל יְמִינֶךָ וְכֹל שְׂמֵחָתֶךָ וְכֹל נְשָׁתֶךָ וְכֹל
דָּלֶג כְּמוֹ מְצֻבָּה כְּמוֹ כְּסֵף מְצֻבָּה חֲזִקָּה מְטֻמָּל וְחֲמָרָן
פְּגִיל מְטֻסָּה כְּרוּתָה מְגַדֵּל וְיִם וְכוֹל אֶתְכָּה סְבִיבָה מְגַדֵּל
וְכְבוֹד וְכְבוֹד יְמִינֶךָ וְכְבוֹד שְׂמֵחָתֶךָ וְכְבוֹד נְשָׁתֶךָ וְכְבוֹד
וְכְבוֹד וְכְבוֹד יְמִינֶךָ וְכְבוֹד שְׂמֵחָתֶךָ וְכְבוֹד נְשָׁתֶךָ וְכְבוֹד

Based on the above Halacha, a partner who is negligent can be held liable both for indirect damages, as well as for loss of potential profit.

שׂוֹבֵם מְלֹהִי נַמְלֹחַת כָּלֶמֶן' גַּפְלָק סְטוֹלָן דָּג גַּע' ע' דַּס' ע' ה' וְל' : רְלוֹק וְצְמוּנוֹ דַּעֲפֵד עִימְקָד נַכְדָּי לְהֻקִּיר גַּעֲמָקָה וּרְוָה חַדְמָה מִין לְמַכוֹּר וּמִבְּרוֹעַלְלָה עַל יְדוֹ וְל' וְל' צְמַתְנָה עַד שִׁתְּיִיקָּר יוֹמָר וְתַּבְּלָה [גַּעֲלָה] לְזַעַל וְזַהֲוָלָה] וְל' חַבְרָה יְיַיְינָן עַלְיכָמָה מִלְמָכוֹר סְפָקָד עַלְיָךְ תּוֹהֵן, מִן דְּבָרָיו כָּלָוֹן נְפִיָּה סְפָקָד נַמְלָחָה הַלְּמָה שָׁה נְמַלֵּל דְּרוּם כְּמוֹ כָּן הַסְּפָקָד יְפִיכָּו עַלְיוֹ סְפָקָד דְּקָרְיוֹן לְפָכְלָה וּלְרוֹגָן לְפָפָמָה, עַלְיָךְ. וְכוֹנוּנוֹ יְמִין סְמָכָמִין סְפָקָד וְכָמָה וְכָמָה סְמָכָמִין. וְעַי' נַמְלֹחַת מַגְלִילַע' טַמְמַמָּה סִי' קַע'

הערות וציטונים

רמא פטור דכין דיש לו חקל מסתמא אין כונתו להיק א"כ איך יפרק
כבר הרכבתם והשע"ג כאן ס"י בשופך שינוי חיבך בכל ההפסד שונכל
תחולות בכ"ז ע"ש. ועי' ברב פעלים ח"ג חיימ"ס ח' ה' הביא ד' הדביה"ג
גנ"ל כתוב דאייה השגה והתה שינה במעשהם בדים ואוזו סחורה קיימת
ירושותה. ונעשה של כל ההפסד המגיע ממנה הוא חייב בו כאדם
שפפסד בשלו, אבל נידון השם הנוי לא עשה מעשה ולא שינה רק
אטעהו בדבריו והשתורה עמדת במקומה והחוללה ושפרדו אין כcinן דין
ונוטנו להיק פטור, וע"ש הביא מהרב"ז ח"א ס"י תקלין דכתב להדריא
בי ירוש שמהל השטר לעצמו כין שאנן כוננו להיק פטור ורק מטעם
אחר יצא לדין דלא מצי מחלוקת והוא משפט געליה דלות ע"ש, וע"ש הביא
ח"כ ד' רבינו בתו, והביא עוד מתחש אמרי אש ח"ם ס"י כי' שכח
הא בעמאנ'ו להזע ע"ש. וע"ע לפטונו.

שער משפט סימן קען ס"ק ד'

השער משפט גם כן סובר ששותף חייב אף בגרמא.

Shaar Mishpat concurs with the Poskim who consider a partner liable for indirect damages, based on their responsibility of custodianship. Note however that there are dissenting opinions amongst the Achronim, such as the Radvaz cited here by the Shaar Mishpat and others.

שבוע, והו מילוי בשמא אכל בטעنة ברוי כי גודל יתמי וטעני עליה וכבר
 קיימת (אלה רואין ונוכחות) *אלה רואין ונוכחות עצמו אה"כ שעד כ"ז. ע"פ הרו"ף
 ממשום הכל לא קשה מידי, דרבינו מיררי שם במנוחו אבינו יתומים, דהא לא
 תוב (בענין ה') ואשס מינו ב"ד אוורו כי אל ואשר יוננו, צענו לזר
 ל הניגנים זו מכ"ד זו מאבי יתומים, ועל כן הוזרן לומר אה"כ בכרי
 ווקא: בשס מהרש"ק, ב"ב' (סעיף ב') ד"ה בן הבית פירוש אחד מן
 אהוחין וכו' עד טעם שי"ו וכו'. ולן נוארה דעתם רשי דאל"כ הינו
 פוטופוטוס דעליל [*פלר' ישובות ע"ב ד"ה האפורופין] וק"ל. ע"פ הרו"ף:

... שמינו. מינין כי' ב' הילג סמולע פלטמל' כי': ג. או שהושיבה. כתומות יי' ז': ד. בנק' ח' כב'. מי' ל' קפישן פ"ש [ובכיהר הנגא"ק כב']: ה. עד שיחשיד. פליות סל' ז' שבוטה ל"ב ע"ב מהפי הרוי' [נשת סל' יי' מישם שם]

מחי תמיון

אוחם ב"ד. עזין באר היטוב [זק"ב] בשם סמ"ע עד והמחבר אויל טכנית סדרה לילה בשבתות שמא הלו און צירק להיות מורה מקצת ר' וענין בתשובה רביינו עקיבא איגור צ"ל סימן נ"ג שתמה על דברי מע"ז אלון, דהא ארכרא דעת המחבר דעתך להויה מורה בקבצת ומנו בקבצת המכ"ע עט לפקין סק"ה וכן כemo שטחם של שיע"ז לךון סימן ד"ז עיריך י"ט, והגינה בעצ"ע. ומכבר הקשה כן השואל ונ"ב יוניאן הילן ומיון סימן כ"א, והוא זיל השב לר' כי סמ"ע תחולך לדעת יריכין הודהה וזלת אופטומופס כו, ע"ש. ובגהג מאן המחבר שם כתוב בחזה מורה בקבצת, ובונתו דליך השמשיט המחבר קרי מינו אבי היונאים, כ"ה בקבצת, א"ל דמיינו אבוי היונאים טטרו לוגאנו ר' ר' ע"ד. סעיף ר' מישטוובען אוון ר' וגצה להשבה לזרמי ר' קרכטסיד"ר ר' החרתא ר' עמו כהן דרבנן שאון שום הוכחה להשווין ר' ר' ע"ש: ג' סעיף ר' מישטוובען אוון ר' אוור לבקש צדדים כו, ר' ואס מרניין כהה דהא דרבנן כאן שמי כהף הוא לענין שביעת המשנה, אבל היסת לאן בין דסקך הוא בעבע, הא לא-א, דרין שיש כב סקסו ולהשלב עבשו בתקנת היסת, דהו"ל כתענו ודאי, והיסת און צירק שיעור כו, ומיסים שוה דרבנן הש"ע סימן ז"ט סעיף י"ז בטבעות משני סוף און ונשבע לרסת ע"פ סימן ד"ז ר' ר' אל, ואעפ"כ אינו מורה לגמרא בררי הט"ז, ואדרוכה היבא

הדרוש רעך אָ
ספוקן צג סמ"ע סכ"ב. המכobar אויל לטאטמה. נ"ב, דכלי מילוי כן ספקון רעך אָ. ספוקן, כוון דגש מילוי ספוקן, ג"ד נ"ל ליל' נ"ב. קווין, ווילן גטמייד דגדון ספוקן (בגאנז פון דראט זונטיך):

חידושי חתם סופר

ימין צג ש"ד ס' ק' ב'). דאין צוריך הודהה. נ"ג עיין חוליס (ט"ז) מ"מ קיימן יתבונן כמו אכלתנ' טו"ז (בטוחו) טעיף 6' :

The partner demanding an oath must have a valid reason to suspect impropriety. If not, it is obvious that he may not even threaten to demand an oath to gain leverage over his partner.

פתוח תשובה ח"ו סימן צג סק"ג
צריך שיחיה לו איזה הוכחה שיחחשדו אותו, ואם איןנו חווישדו "פושט" שאסור אפילו להפחידו
בשיטות הדרישה בראויות נושא

האיסור [טט] ובומה זו דאין לנו מלכות בבד' חללי התשובה בראית עני ב'ד ושביבנו שוחר לכשרתו וכן מבוארים פרטיו התשובה בס"י לד':

בן ועתה בומה זו שהפריצות נתרבה בעונתוינו ואין בידינו למתה ואף לנער בהם אין ביכולת יש לדריך הרבה בחזיב שבואה והב'ד ציריכים להיות מותנים מוד בשבועה וכשיהה להם ספק בכשרתו של האיש לא יתנו לו שבואה [ג"ע] וכן כשייש להרין אומדרנות מכךות שהוא משקר ומבחן יש כח ביד דאין להפוך השבועה [טט'ג] או שלא להשביע כלל כמ"ש בתמ"ז ע"ש:

סימן צג [דיני שבועות השותפים וכל שבועות ספק וכו' סעיפים]:

והסבירו נותנת בן דאין אפשר שבunningין אחד יהיה חמור טענת שמא שבו בטענת בר' שבו ע"כ לעניד שביעין בכל אלו בין בטענת בר' ובין בטענת שמא ואפיון אין לו שם הוכחה שהעלים טנוו:

ב ואלו הן שנשביעין על טענות ספק השותפים והאריפט והאטטרופטים שטינו אולם ב'ד על יותומים אבל מונדו אבי היתומים בחיו לא ישבע אדם נזרכו שבואה לזה טפניש מהו כבוד לאפטרופט בשב'ד טננים אוונו ולא ימען מליהו אפטטרופט אף כשותחיב שבואה ובטענת בר' או בטענה מקצת גם במונדו אבי יותומים ישבע כמו שיתבאר בס"י ר'צ' ואשתו של אדם כשבעה הושיבה לחגוניות או שהיא נושא ונותנת בעמק בעלה בחורק הבית אבל אם אינה טמנות רק על צרכיו הבית מأكلילה ושהיה איינו יכול להשביעה בטענת ספק בס"ש באהע'ז סי' צ'ז וכן בן הבית: שהוא נושא ונוחן בעסקי הכהע'ב או אחר מן החוץ שמתעתק בשביל אליו שלא שבר טרחה דמיון הרירא אבל בשעוק בשבר אין להשביעין ועוד בטענת ספק דאין טורה התירה וכן בגין הבית בן הדין כשבוקן בשבר אין טביבין בטענת ספק ולבן במקבל עסוקה למחיצת שבר כיון שנוטן לו שבר עטלו אין להשביעו בטענת ספק וכן שנוטן של בעל עסקים שנוטלים שכירות אין להשביעם בטענת ספק ומה שמשביעים לשותף ולארים ממש דאין גוטלים אלא חלקם ומורים יותר בטעם שהם عملים בתיקו של שני יותר מזאי וכן אם بعد מרחות נטלין שבר בפ"ע אין משביעין אותם בטענת ספק וכן אפטטרופט בשןוטל שבר بعد אפטטרופטו אין משביעין אותו בטענת ספק [כל' ליעט ז] ויש חולקים בכל זה ומלבד דאך בגוטלים שבר מורים הדריא לעצם דזרי הוראות יותר שליהם אינה בהירות ויצר אנטמונה תקף עלייהם להורות הדריא לעצם וא' אף כשותלים שבר ימץיא להם

לודיעת ראשונה שבסע' ח' אחר שנשביע ואפשר דגמ' באלו שמן הדין הי' גובין שלא שבואה כמו פיעלים רמי לשטר דכשנשבעו אין מהירין שבוחן אף כשם נמצא חזור [עט' טקי'ד ול'ע] ואם שבוחנו והותה מהנשביעין וגופרין אם היה שדר' א' ישבע וזה שכndo ייטול ובשבועה דרבנן לא שייך זה דאין בשבועה דרבנן הינה זו כמו שנתבאר שם [סמ'ע]:

ז' לעיל דני כזה לחזור שאין שבוחנו שבואה עד שילקה ב'ד [כימים קדומים] ויעשה תשובה ואם יש עדים שילקה ועשה השבה יותר לכשרותו בין לעדרות ובין לשבועה ובاقل דבר אסור הדבר המלכות דיא' התשובה כיוון שתהייסר בנפו נגר מה שגהנה טן

א ע"פ שאין שנשביעין על טענות ספק לבך בשומריין שהייתה הורורה שם ס'ם תקנו רבותינו ויל על כמה עניינים לשבע אפיקו בטענת שמא ולמה תקנו כן מפני שכל אלו מודים לנפשם יותר לנול מחבירו בטענת היצור שרשאים דמה לקלבל בדור מרחוקם אף בלתי ידיעת בעל המתן וכך הטילו חכמים עליהם שבואה מפני שהוא הספק יש לו פנים שייחזרנו ומ'ט כתוב אחר מגדרי אחרים דroxak כשהוא חשור עניין הרכיב יש לו קצת זוכחה אבל אם מודה שאין לו שום הוכחה איינו משכיעו [ט"ז] ובכל דברי רבותינו הראונים לא מצאה רטו לה גם מלשון המשנה דפ"ז דשבועות לא משמע בן מתרנן התם אל' מה אתה טועני רצוני שתשבע לי חייב ומשמע שברצינו לבך תלייו ועוד דכיוון דחול' החשו מפני הוראת הדר בכו שנתבאר למה לא יחוש המשכיעו אף כשהיא לו הוכחה שלא בחובון יכול להשביעו אבל כשובא וווחן בחשבון איינו יכול להשביעו שהוא טעה בוחבן אם נאמר דמיון כשייש לו קצת הוכחה למזה איינו יכול להשביעו אף בחשבון ועוד ראייה טכחות [פ"ז] שנתקlein ר'א וחכמים באשה שאינה חוננית אם יכול הבעל להשביעה דר'א סבר שיכול להשביעה ואומר מעמו מפני שאין לך אשא שלא נעשית אפטטרופט בחוי בעלה שעה כשייש לו קצת ראייה האם מפני שהוא דרווקא ממנות על העיטה יש ראייה שנגהה טנוו עוד כתוב אחד מהגדריים דרווקא בטענת שמא משכיעו שבואה חמורה אבל בטענת בר' איינו משכיעו אלא הסת מפני שיש להנרביע חוכה דאין אדם מעז [ילס'ג] ואני יודע מה בין זה לה וכבר בראינו בריש טי' ע"ה ובכל מינו דלאו מטעם העוז לחוד פטרה ההוראה בכופר בכל ע"ש אלא גוירה היא ועוד מרכצבו המtro והפט'ג דאל' נשבעים אפיקו בטענת שמא משמע דכ"ש בטענת בר'

סימן RID.

כבוד הרה'ג המפורסם ונור' מרים יעקב
יוסט נ' מ'ץ בקאוולא.

ע"ד תלך לתוכן פדרלט לכתםיד עכבר אל"מ מה' וזה
מעליס מדרס ידועה ומוקם יוציא לנו מוגבל ורואין
קיילן לא שפטון לווי סקל'ן לח' מאס' יטsha ק"ק זוג לנוין
הנומג'ן ויעשו לפסק בפסק ולחובן סמיינ' בלאים בפסק
החלף זו'ו'ך לבך החקלאות טקנית כחון. וכן זוג קו'יס
במושכל פונדו יוטר כי פוך מטה לא כולם כהבדלוון ומושמן אלו
עצה מהומה. ומטה דורך קומפני ארכובן ולו'י קבוצו אכומת
הכזופין בקהל הארץ זודע פטלי'ו אלה יוכלו לטפל אכומה כי
הנוקו אלו עסוק נקומות מהומה וכוכ נוותים כי חילוף
אטון לאס לטכט'ם כי מטלס נלה' נקבמו ולו' רונה' לווער מל
מליטו לפסק רק כי טלה' יטמך לטכט'. וכן כה' בל'ל
לאקצ'ים ומפק' לדעת רטמי' בוחט' בז'יק' נאצ'טו מל'ה'

הנֶּגֶה מנגנון זה כה דעתה כת"י "ס' ג' קחן מחייב רק בנסיבות תוכחה וניגש לדבר נתקע חומו בטליה ה' אף תבכחת חי כל ברי' וכל אנטיסטטנו צבאו כי מ' פ' ר' וו' מוקטן בזופת זו ע"ז' שיר וולפומוטם במקל עלי' וג'יד' הין לרלבס לדבר למחר. ונוג פה אטיל כמ' דרכ' ר' זוב פומוקון ליכטבו דבעין טיאין מודה מקלה. לך' כנור קטי' צפ' סס דבלבי' בככ'ו' וכטומוט דליין ציט מטיין נפיעו מנטק למתקומע' קסי' מאכ'ת. לך' קפה דהה נוי פיר. צו' לה' ליט' טאנטן צו' בטומוט ולכד דליון דסוי' רק דרכון ה' ודקדון כ' צו'. ולכודו' הין לו מוקטן דמג'ל ה'. ומלה' ר' ז' לדכני' מאן

שיגען לו כל ימי חייו. אבל מוש טאלקום יתיחיך ג'ע'ו يول לפקטומון ט'ו". פוויי ווחול וויטס ודומוה הוא שיזורו צו מלכים היוכו וילטך נצוח פמו בדינן וליילם ממיילם כיוון אונל קו' ביזו וגס סטלטוו לו נטעותן דצלל פקון גאנטי ואונל כוות נעלמר כי באל'ה'ה חוץ בclinן זא מנט מממיטס נכלטאניטס דזאלרנו : **דויזיאן** מדרכני טלחן בclinן זא מנט וארכ האוכר נקלל מל חוקם לכנתו מלהו וקדקס אהס קוקונה יפהן נקמתה למ' פקונט זאי רעננט ביז מוקט וביטען להו אנטס פ'ג' פיטויים טויס זיט'ה קליטט זוגן גוואר כמ' פ'ג' ביס'ט פ'ג' דרייזטן זט'ט סי' פ'ג' ביז'ה בלולוך דכל הטענ' נבלן חביב מוקרי רעט זונל ומתקיך נגיד' בנטק רעננט קפ'ה' לי' מוחלט הנטס קילוח'ה קומכני' ע"ט בזס רעניט טוטיטס אליה'ה נח' חיציו מל' זל' חמם בבל'ו ווללה'ה חווין נט'ה'ה ס' נט'ה'ה מל' הוילת הנטס זוז'ה כי נילקה מוש טלחן זו לריחס קיטים ואורי יולד' לטומוק קיד'ן כללו'ו ואיליכ'ה לאז'יס קולרין נאנט'ה בטיר'ה קער'ה יאל'ה'ה בכדור רעט'ה בטיר'ה ליפ' הניכר לי ניל'ו וכ' גדול בטורס וויל'ה שט'ס ווללה'ה נלסט'ה נצ'ה'ה גודל ולדמת'ה לאיו'ו וניל'ס חיל'ן נט'ה'ה צו'ן למוש'ק' וכוכות'ה זא יט'ט'ה ד' נט'ס רוץ הלאטה'ה וטל'ה'ה אנט'ט'ן וניל'ה'ה זא יט'ט'ה ד' :

סימן ריג.

**כבד יידי תורהנו ונור טהרתנו נתן נטע ני
חוב וקי קאליבעל.**

עניד חור כלכט בזווילטו נטען האנות וכחית קלנד דראן;
ואקונטמאליל טהאלג' קביה ווּתְנוּת לנטו רחל ווּתְנוּת
טעלנד פון לנטו מהס טראס ופְּרוֹזָוֶר צַחֲמָלֶעֶץ שִׁיר נְגִיאֶס
לְגַוְּפָמָוָה ווּס מְלָא רַחֵל לְפָטָם מַהְקַמְמָלִיל אַבְּרָהָם הַפְּרוֹזָוֶר
טְפִיכְיַלְמָלֶל אוּס מְלָא נְפָטָם חַלְן לְטֻוָּן קַמְלָן חַקְוָת נְחַלָּה
לְמַהְלָלְלָה לְמַהְמָוָת צִוָּה כָּלֵל וְכָלֵן וְכָרְטָה צִוָּה נְפָטָם מַן
קַקְמַמְלִיל סְבִּין דָּיוֹר כְּלֵךְ רַיְמָה הַכְּלָל כְּלָל, וְהָבָה סְכּוּמָל
סְמַמְּנָצִי סְבִּין קַקְמַמְלִיל דָּיוֹר אַבְּרָהָם הוּא נְהַלְּכָהָן טִינוֹ
פְּרָוָטְלָל דָּרוֹיָה טְלָל קַקְמַמְלִיל הַאָוָה קָלְרָכְוָלְלָל פְּנִיעָה וְהַלָּל
וְרָוָה כְּמָתָּה נְפָטָם סְבִּין דָּרָס וְרוֹסָה נְפָטָם הַטָּל קַמְבָּדִי
צְבָעָה צְבָעָה דִּין צְוָעָךְ כְּמָלְדָרְוָיָה טְלָל קַקְמַמְלִיל גַּדְלָה כְּמָלָל
בְּצִים וְדִבָּה כְּדָרָךְ דָּיוֹרָה כְּבָוָה קִינְיָה אַבְּתָלָל וּזְהַלְּךְ כְּתָהָר
גַּמְנָן אַי וְלִקְיָן זָהָרָה לְקָנָן מִוּמָל צְפָמָר וּמִמְלָדוֹתָה הַפְּנִיעָה
בְּרוֹרָה.

לבאותה יט מקומות נסכלו וז כי הן לרך נפומות ביט
דריה נסכלוטיס גל יתיו טויס וכן קויל נב"ג
(זק' י"ח) ובמ"ס י"ד סמכול להוציאו צית נירך טיכון
הוילען פל טפש כייל זילך צית טיכון הסכלוטיס טויס גמדפס
וועל ווילען צב"ג (זק' ס"ג) קולפלר טפקאנו נו בולכלטונן סיינ'

צפודה חכל גל צית וווער דקס ה"י טיקט סוכחה נו פ"ק.
האלטנבלט נחתמת ז"ה ונשי לנטמיהיל ניריך נפומות טוש גללוות.
האלטנבלט כלב נאכבר הווע בולכלטונן ונען לא רצום נפומות
מגאנטטטטיל צית דירס כלי גל נען לא רצום נפומות
מאקנטטטטיל ומילט מאקנטטטיל ריך מאקנטטטיל גדרה ווועו
להס וווער אנטטטטטיל וווער ריך טקי מומס אוילווער לי' הוועט ימען
טיפטלן להקמת גויליט הומומס וווער צמי וווער מומלטוווער ז'
הוועט דוויי ציטעל ד' גל זילן ציט. ומילט חמוץ גומלט נפומות ביט
דריה סכוונה טהו קילינו ט"ז כיילנסן ווילוילס בולרוודז
וקויל נב"ג (זק' ס"ג) נעלסואו לאטומיך מודר גביזו צלען
ויביז קדיוויס קוילס כומלטס במלט למתקווק וויל' חמ' מ"ס קיל' ג'
סעל בומלע טס נטיפת כליה'ק וווע'ק ס"ג וגולדוועיס ווועס
קילטב בדרכ' קדיוויס לאטול ווונכו טויל נטטעיד טס מונע
וילויס חיל נטטעל פנטומיך וווע'ק דבל'ק' מומלט גאנטטטיל סעל

Divrei Malkiel writes that common custom is like the Taz that there must be some basis or reason to suspect impropriety before demanding an oath from a partner. Moreover, according to most Poskim, the accused partner must first admit to some of the claim.

שׁו"ת דברי מלכיאל חלך ה' סימן ר"ד הדברי מלכיאל כתוב שהמנוג הוא שאמן משבעין רקakash השוכחה ורגלים לדבר לחשוב אותן, ועד כתוב שלרוב פסקים בענין מודה במקצת.

IN-DEPTH BUSINESS HALACHA CURRICULUM

MISSION

*To facilitate and provide a framework
for the frum businessman to gain the
in-depth halachic knowledge he needs for
contemporary business dealings.*

*Through increased knowledge and guidance,
Yorucha will elevate the frum public's
adherence to halacha as it pertains to
choshen mishpat and standard business
practices.*

What

This ambitious project will harness the collective expertise of a team comprised of advanced talmidei chachamim, experienced, seasoned Dayanim, that are well versed in corporate practice and common business norms.

Collaborating with a talented group of editors and writers, they have created a syllabus and curriculum of study, with accompanying shiurim and personal guidance, enabling participants to have the tools to proclaim with confidence, "Yes. Nossasi venosati be'eminah!"

How

The core curriculum is segmented in modules, and can be learned as an individual self paced; or, participants can join chaburos coordinated by the Bais HaVaad for those that desire group study. Page by page, step by step, the learning will be facilitated with a daily audio "Blatt shiur" guiding the participant through the sources as well as a weekly video shiur presented on each topic by Dayanim that will share fundamental and practical applications of the sugya covered.

Daily practical Q&A applications of the subject matter will be offered alongside through the Business Halacha Daily series.

Why

As participants amass a broad and deep knowledge on an academic level directly from the source – coupled with real life scenarios presented by experienced Dayanim – they will acquire the clarity to determine not only what is a **שאלה**, but, more important - why.

Only through **עמלות בתורה** – understanding the fundamentals of the subject – can one truly appreciate and internalize what defines right and wrong.

Fulfillment and satisfaction in the realm of the divine is like no other. A mesayem masechta revels in the transcendent feeling of his accomplishment. Truly sublime and the envy of his peers.

Contemporary businessmen have their own, unique, 'siyum hashas' at the completion of Yorucha curriculum. It is the moral imperative of a frum yid, and now accessible to all.

The *hadran alach* of Yorucha is the ultimate badge of honor and medal of distinction for the businessman of our times.

Similar to a sofer who, with his intensive knowledge of hilchos safrus, is confident and secure in the propriety of his profession; so, too, businessmen will gain the peace of mind knowing with conviction that they ply their trade *be'eminah uveyosher*.

Core Curriculum

(subject to change)

PART I Business Halacha Fundamentals

Elul 5780

- Dina D'malchusa Dina- 2*
  - › Obligation to Adhere to Civil Law
  - › How Civil Law Impacts Agreements Between Two Parties
- Common Business Practice & Minhag Mevatel Halacha - 2
  - › What Constitutes a Minhag
  - › How Minhag Impacts Employment, Tenancy, Partnerships and Real Estate Deals etc.

Tishrei 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Business and Employment on Chol Hamoed

PART II Setting Up A Kosher Business

Winter 5781

- Introduction to Choshen Mishpat & Business Halacha -1
- Gezel - 3
- Gezel Akum, Ta'os and Mate' Akum -2

- Geneivas Da'as - 1
- Acceptable Marketing - 1
- Halachic Considerations of Corporate Gifting - 1
- Halachos of Employment -4
  - › Backing Out
  - › Where Backing Out Causes a Loss
  - › Working Pro Bono and Hiring Jewish
  - › Obligations of Employer and Employee
- Halachic Deals and Documents - 4
  - › Understanding Asmachta
  - › Agreements and Kinyan Devarim
  - › The Halachic "Agreement Validation" Clause
  - › Non-Competes and Non-Circumvent Agreements
- Partnerships & Corporations - 4
  - › Structuring
  - › Legal Entities and Trusts
  - › Management
  - › Divisions of Profits and Losses

Nissan 5781 (Expanded Yom Tov Edition)

- Corporate Chametz - The Issues and the Solutions
- Isurei Hana'ah

PART III Maintaining A Kosher Business

Summer 5781 - Commitments and Kinyanim

- Hasagas Gevul and Competition - 4
- Kinyanim Expounded - 2
- Situmta - The Kinyanim of the Marketplace - 1
- Mi Shepara, Mechusar Amana etc. - 2
- Ona'ah - 2
- Mekach Ta'os- 4

Summer Break 5781 (Special Edition)

- Tzedaka and Maaser
  - › As a Business and Individual

Elul 5781 - Maintaining a Kosher Work Environment

- Yichud in the Workplace - 2
- Interaction With the Opposite Gender - 2

Tishrei 5782 (Expanded Yom Tov Edition)

- Websites and E-Commerce on Shabbos and Yom Tov

Winter 5782 (Leap Year) - 1st Semester

- Loans and Guarantees - 2
- Ribbis 101/The Basics - 4
- Insurance Issues - 1
- Brokerage - 2
- Lashon Hara in Business - 2
- Legal Holidays and Chukos HaGoyim - 1

Winter 5782 - 2nd Semester - When Things Don't Go As Expected:

- Bais Din - 3
- Din and Lifnim Mishuras Hadin - 2
- Arka'os - 2
- Quitting, Firing, and Severance - 2
- Partnership Dissolution - 2
- Collections - 2
- Bankruptcy - 1

Nissan 5782 (Expanded Yom Tov Edition)

- Maintaining a Facility on Pesach

Summer 5782 - Final Testing and Review

PART IV

Industry-Specific & In-Depth Supplemental Tracks

Choshen Mishpat Supplemental Track

- More In-Depth and Intricate Learning of Previous Topics
- Nizkei Shcheinim
- Mazik, Garmi, and Halachic Torts
- Hashavas Aveida
- Mitzva of Lending
- Yerusha and Trusts
- Trustees and Executors
- Shomrim and Fiduciaries
- Shluchim and Agents
- Harsha'a and Power of Attorney
- The Shibuda D'Reb Nosson Law
- Hefker, Pruzbul, and Other Choshen Mishpat Topics

Real Estate Track:

- General Real Estate
- Bar Metzra
- Acquisitions and Ani Hamehapech
- Lo Sachmod
- Brokerage
- Landlord/Tenant
- Zoning Laws
- Rent Control and Evictions
- Fix and Flip
- Administrations and Boards

HealthCare Track:

- Shabbos and Yom Tov
- The Kosher Kitchen
- Employment Training
- Facility and Housekeeping
- Compliance and Fiduciary
- Partnership and Employment
- Medical Issues

Finance and Ribbis Track:

- Introduction: Understanding Ribbis
- Ribbis of Non Jews and Mumar
- Foreign Currencies & Commodities: Se'ah Bese'ah Applications
- Corporate Lending & Borrowing
- Credit Unions - Ownership in Ribbis Entities
- Credit Unions: Paying Ribbis by Court Order
- Pesika: Deposits & Price Guarantees
- Tarsha: Paying for Credit & Early Bird Specials
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Non Jew's Loan
- Arvus & Ribbis: Cosigning on a Ribbis Loan
- Differentiating Between Expenses & Interest: Defining the Two
- Ribbis in Partnerships
- Ribbis in Contracts - Capital Calls and Late Fees
- Deal Syndication & the Real Estate Process From Negotiation to Closing
- Ribbis as a Knas: Fines & Penalties
- Purchasing Tax Liens and Mortgage Bundles
- Using a Purchased Item When the Sale was Reversed
- Selling Conditional on Reversing the Sale
- Ribbis Responsibilities of Lawyers, Brokers, and Witnesses
- Review of Ribbis Fundamentals
- Hard Money Loans & Heter Iska - Kulo Pikadon; Chatzi Milve
- Heter Iska- The Approach of Reb Moshe Feinstein
- Heter Iska Klali and Loans Specified to be Al Pi Heter Iska
- Ribbis Mukdemes - Ribbis MeUcheres
- Ribbis Devarim
- Defining Ribbis: Gifts, Favours and Charitable Donations

JOIN THE YORUCHA INITIATIVE!

888.485.VAAD(8223) #303

yorucha@baishavaad.org

baishavaad.org/yorucha

3 WAYS TO JOIN:

AS AN INDIVIDUAL

Join the national Yorucha chabura together!

Tap into the physical or digital resources via hard copies, web, email and/or whatsapp.

Connect with Bais HaVaad Dayanim and Poskim for any questions you may have, as well as arranging study sessions with a Dayan, setting up a chavrusa, and more.

AS A COMMUNITY

Set up or join a community or shul chabura

Reach out to organize a choshen mishpat chabura in your own shul.

AS A BUSINESS

Set up a Board Room Bais Medrash in your business

Mincha Learning In just 5 minutes a day, before or after Mincha, you can learn short, practical and insightful Business Halachos.

Weekly Lunch & Learn Join a deeper dive into the background of the halachos by understanding the sugya behind the halachos as well.